

arrs

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Bleiweisova cesta 30
1000 Ljubljana
Slovenija
+386 1 400 59 10
info@arrs.si
www.arrs.si

Poročilo o Javnem razpisu za sofinanciranje raziskovalnih projektov za leto 2019

Datum: 20. 07. 2020
Št.: 6316-9/2018-2078

1. Postopek javnega razpisa

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) je na podlagi:

- Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06-UPB1, 61/06-ZDru-1112/07, 9/11, 57/12-ZPOP-1A),
- Pravilnika o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16 in 79/17),
- Pravilnika o kriterijih za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za vodjo raziskovalnega projekta (Uradni list RS, št. 53/16),
- Metodologije ocenjevanja prijav za razpise št. 6319-2/2013-38 - uradno prečiščeno besedilo z dne 5. 6. 2017, 6319-2/2013-39 z dne 11. 12. 2017, 6319-2/2013-40 z dne 22. 1. 2018, 6319-2/2013-41 z dne 1. 2. 2018, 6319-2/2013-42 z dne 19. 2. 2018, 6319-2/2013-43 z dne 5. 3. 2018, 6319-2/2013-44 z dne 14. 5. 2018, 6319-2/2013-45 z dne 20. 6. 2018 in 6319-2/2013-46 z dne 9. 7. 2018; 6319-2/2013-47, z dne 17. 8. 2018 (v nadaljevanju: metodologija)

dne 21. 8. 2018 objavila Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2019 (v nadaljevanju: javni razpis).

Na javni razpis je prispelo 781 pravočasnih, popolnih in v predpisani obliki izpolnjenih prijav. Pri administrativnem preverjanju izpolnjevanja razpisnih pogojev za izbor prijav raziskovalnih projektov za (so)financiranje je agencija ugotovila, da 21 prijav na javni razpis ni izpolnjevalo razpisnih pogojev, zato jih je v skladu z 21. členom Pravilnika o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju: pravilnik) s sklepom zavrnila.

Občasno strokovno telo za ocenjevanje prijav na javni razpis (v nadaljevanju: OST) je Znanstveni svet agencije (v nadaljevanju: ZSA) imenoval na 16. seji dne 22. 10. 2018. OST je v skladu s 95. členom pravilnika in metodologijo pregledalo predloge za prerazporeditev prijav na druge vede oziroma področja, ki so jih podali člani Znanstvenih svetov ved, upoštevajoč OECD (SCI, SSCI) področja objav vodje projekta in vsebino prijave. OST je obravnavalo 21 predlogov za prerazporeditev prijav in potrdilo 20 predlogov za prerazporeditev.

Direktor agencije je s sklepom št. 6316-9/2018-112 z dne 12. 10. 2018 odločil, da se postopek ocenjevanja v okviru javnega razpisa izvede v eni fazi, in sicer v skladu z določbami pravilnika, ki veljajo za ocenjevanje prijav v II. fazi. Na podlagi tega sklepa so bili prijavitelji (raziskovalne organizacije, v okviru katerih so vodje podali prijavo raziskovalnega projekta) skladno z 90. členom pravilnika, za skupno 760 prijav, ki so izpolnjevale pogoje javnega razpisa, pozvani k dopolnitvi vlog oziroma posredovanju razširjene prijave raziskovalnega projekta. Na poziv je prispelo 724 pravočasnih, popolnih in v predpisani obliki izpolnjenih razširjenih prijav.

Prijave so bile poslane recenzentom v ocenjevanje. V skladu z metodologijo so vsako prijavo ocenjevali trije tuji recenzenti.

Recenzenti so prijave temeljnih projektov in temeljnih podoktorskih projektov ocenjevali po treh kriterijih (ocena BT), in sicer: znanstvena odličnost raziskovalcev; znanstvena, tehnološka oziroma inovacijska odličnost; kakovost in učinkovitost izvedbe in upravljanja. Prijave aplikativnih projektov in aplikativnih podoktorskih projektov so recenzenti ocenjevali po štirih kriterijih (ocena BA), in sicer: znanstvena odličnost raziskovalcev; znanstvena, tehnološka oziroma inovacijska odličnost; potencialni vpliv zaradi razvoja, razširjanja in uporabe pričakovanih rezultatov raziskav; kakovost in učinkovitost izvedbe in upravljanja. Posamezen kriterij je bil ovrednoten s točkami od 0 do 5. Maksimalno število točk za posamezno prijavo temeljnega projekta oziroma temeljnega podoktorskega projekta je znašalo 15 točk, za prijavo aplikativnega projekta oziroma aplikativnega podoktorskega projekta pa 20 točk. Recenzenti so za vseh 724 prijav izdelali usklajeno poročilo. Po zaključeni izdelavi poročil recenzentov sta dva prijavitelja podala odstopni izjavi, zato njuni vlogi nista bili predmet nadaljnje obravnave v postopku izbora.

Na podlagi ocen recenzentov in gradiva, ki ga je pripravila agencija (besedilo javnega razpisa, metodologija, Pravila za delo panela v okviru II. faze Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2019 št. 6316-9/2018-416 z dne 15. 5. 2019 (v nadaljevanju: pravila za delo panela), prijavne vloge, poročila recenzentov in odzivi vodij), je nadaljnji postopek ocenjevanja vodil panel. V dneh od 20. 5. do 23. 5. 2019 je panel, ki so ga sestavljali člani OST in tuji panelisti, obravnaval rezultate ocenjevanja 722 prijav, od tega po vedah: na področju naravoslovno-matematičnih ved 156, tehniških ved 181, medicinskih ved 87, biotehniških ved 90, družboslovnih ved 100 in humanističnih ved 108.

Na podlagi rezultatov izvedenega ocenjevanja so bili ob upoštevanju pravilnika, metodologije in pravil za delo panela izdelani sezname predlogov raziskovalnih projektov, ki so predlagani za sofinanciranje. Predmetni sezname prijav raziskovalnih projektov so bili izdelani za vsako znanstveno vedo in za projekte na področju interdisciplinarnih raziskav posebej po področjih v okviru vede. Predlogi projektov za sofinanciranje so vključeni v sezname glede na (v odstotku določeno) vrednost razmerja ocene prijave glede na v skladu s pravilnikom najvišjo možno oceno v ocenjevalni postopek uvrščenih prijav. Pri pripravi prednostnega seznama prijav je panel upošteval določila 99. in 100. člena pravilnika, v skladu s katerima se v sofinanciranje ne morejo uvrstiti prijave raziskovalnih projektov, katerih skupna ocena je nižja od skupnega mejnega praga oziroma ne dosegajo mejnega praga pri posameznem kriteriju ocenjevanja. Skupni mejni prag je znašal 10 točk za vse temeljne projekte in 12 točk za vse aplikativne projekte. Mejni prag za posamezen kriterij predstavlja tri točke. Panel je predlog prednostnega seznama prijav za sofinanciranje pripravil ob upoštevanju z javnim razpisom in metodologijo določene kapacitete znanstvenih ved in področij, z javnim razpisom predvidenih deležev podoktorskih projektov, aplikativnih projektov in projektov, katerih nosilci so mlajši raziskovalci, ter pravil za delo panela.

Na podlagi izhodišč Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za pripravo Rebalansa finančnega načrta Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2019, št. 0140-61/2018/44 z dne 12. 4. 2019 se je z javnim razpisom predvideni okvirni letni obseg sredstev za realizacijo javnega razpisa z 12.000.000 EUR povečal na 16.000.000 EUR. Pri izvedbi javnega razpisa se je pri dodelitvi sredstev za sofinanciranje raziskovalnih projektov upošteval razrez sredstev po znanstvenih vedah na nivoju letnih sredstev, tako da se je razmerje sredstev med znanstvenimi vedami v letu 2019 okvirno ohranjalo glede na razmerje v letu 2018. Pri pripravi predloga prednostnega seznama je panel ob upoštevanju določil javnega razpisa glede na kvaliteto prijav na posameznem raziskovalnem področju lahko predlagal eno enoto (100.000 EUR) več ali manj glede na predviden obseg enot na področje, upoštevaje kapaciteto področja.

Skladno z 220. členom pravilnika je OST sprejelo poročilo panela in predlog prednostnega seznama prijav za sofinanciranje, vključno s predlogom višine finančnih sredstev, predložilo v obravnavo ZSA.

ZSA je na seji dne 3. 6. 2019 obravnaval predlog prednostnega seznama prijav raziskovalnih projektov za sofinanciranje. ZSA je skladno z 98. členom pravilnika obravnaval predlog prednostnega seznama prijav raziskovalnih projektov, posredovanega s strani občasnega strokovnega telesa, in preveril skladnost predloga z javnim razpisom in metodologijo. ZSA je v skladu s 25. členom v povezavi z 98. členom pravilnika, ob upoštevanju razvrstitve panela, dodatno uvrstil v predlog izbora prijav 9 projektov. ZSA je sprejel Sklep o predlogu izbora prijav za (so)financiranje raziskovalnih projektov na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2019 (druga faza ocenjevanja), št. 6316-9/2018-1145.

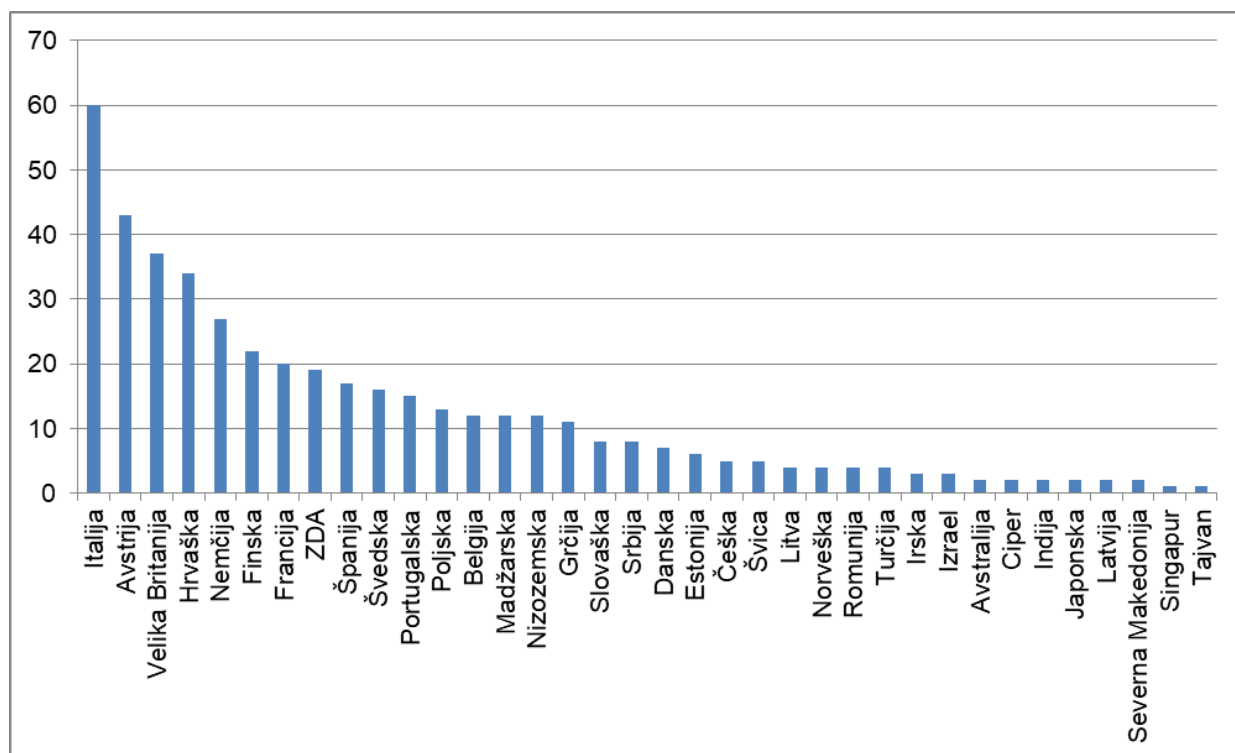
Na podlagi sklepa ZSA je direktor agencije v skladu s 25. čl. pravilnika izdal Sklep o izboru prijav za (so)financiranje raziskovalnih projektov na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2019 (druga faza ocenjevanja), št. 6316-9/2018-1147 z dne 14. 6. 2019. Na podlagi tega sklepa je agencija prijaviteljem izdala individualna obvestila o rezultatih izbora prijav. Prijaviteljem, ki so prijavi projekt v sodelovanju z avstrijskimi oziroma madžarskimi raziskovalci na podlagi sporazuma z avstrijsko agencijo FWF Der Wissenschaftsfonds (v nadaljevanju: FWF) oziroma madžarsko agencijo The National Research, Development and Innovation Office (v nadaljevanju:

NKFIH), je agencija izdala individualna obvestila o rezultatih izbora prijav po pridobitvi soglasja FWF oziroma NKFIH k sofinanciranju skupnega projekta.

Raziskovalne organizacije so podale 23 ugovorov zoper sklep o izboru projektov. Upravni odbor agencije je ugovore obravnaval na 2. seji v letu 2019, dne 20. 11. 2019. 17 ugovorov je zavrnil oziroma zavrgel, za šest ugovorov pa odločil, da se postopek izbora prijave dopolni in odpravijo pomanjkljivosti postopka tako, da se recenzentom posreduje odziv prijavitelja na opisne ocene recenzentov (poročilo recenzentov), do katerega se recenzenti vsebinsko opredelijo in nato odločijo, ali vztrajajo pri prvotni oceni ali jo spreminjajo, pri čemer morajo recenzenti svojo odločitev obrazložiti. Skladno s sklepom Upravnega odbora je agencija za navedenih šest prijav recenzentom posredovala odziv prijavitelja s prošnjo, da se recenzenti vsebinsko opredelijo in nato odločijo, ali vztrajajo pri prvotni oceni ali jo spreminjajo. Na podlagi odziva recenzentov je Upravni odbor pet izmed šestih ugovorov zavrnil dne 13. 3. 2020 na 3. seji v letu 2020, zadnji - šesti ugovor pa zavrnil na 7. seji v letu 2020, dne 11. 6. 2020.

2. Ocenjevanje - tuji recenzenti in ocenjevalni panel

Graf št. 1: Ocenjevalci na javnem razpisu – po državah

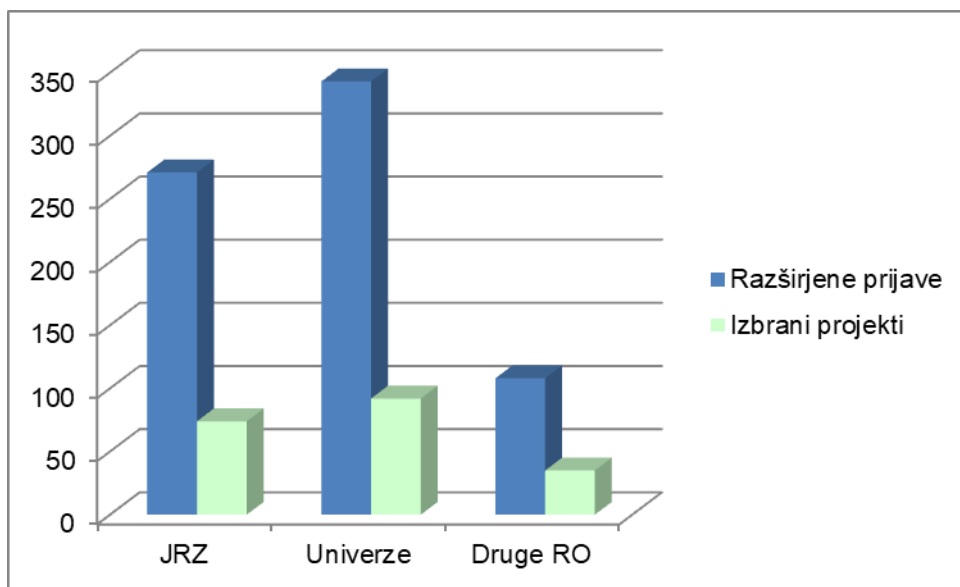

Iz grafa št. 1 je razvidno število recenzentov po državah. Vsako izmed 724 razširjenih prijav so ocenjevali po trije recenzenti. Skupno je prijave ocenjevalo 445 recenzentov iz 36 držav.

3. Izbrani projekti glede na tip prijavitelja - raziskovalne organizacije

Izmed 722 prijav, ocenjevanih v okviru javnega razpisa in obravnavanih na ocenjevalnem panelu, je bilo največ prijav s strani univerz. Med 201 izbranimi prijavi je bilo največ prijav z univerz (glej graf št. 2). Delež izbranih prijav glede na sodelujoče v javnem razpisu je bil največji v kategoriji *Druge raziskovalne organizacije* (32 %) in nekoliko manjši pri ostalih dveh kategorijah, ki imata enak delež (JRZ – 27 %, Univerze – 27 %).

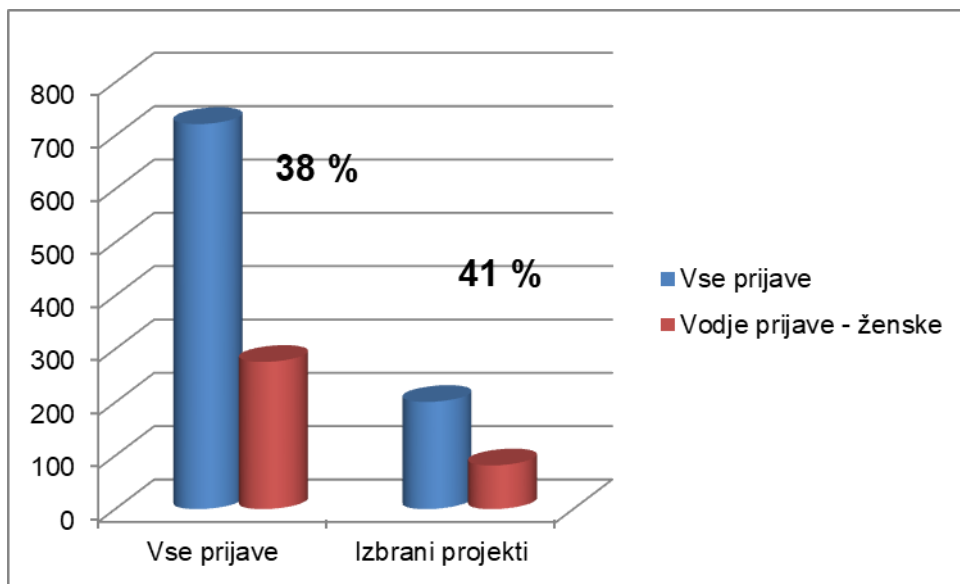
Graf št. 2: Število prijavljenih projektov in število izbranih projektov - po tipih RO

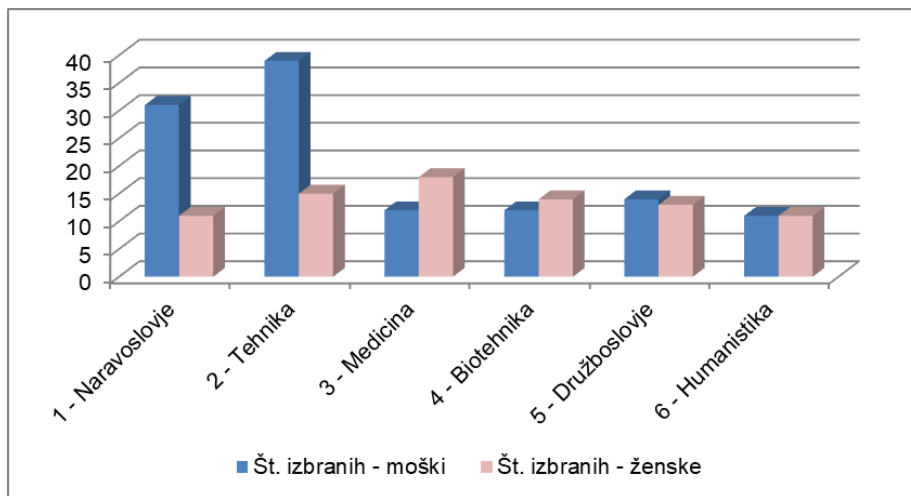
4. Izbrani projekti glede na spol vodje raziskovalnega projekta

Izmed izbranih projektov je 41 % projektov takih, ki jih vodijo raziskovalke. Podobno razmerje je bilo tudi med vsemi prijavljenimi projekti (38 %) (glej graf št. 3). Največji delež raziskovalk med vodji izbranih projektov je v okviru medicine (60 %), najmanjši pa na naravoslovju – 26 % (glej graf št. 4).

Graf št. 3: Delež vodij projektov ženskega spola v oddanih prijavih in izbranih prijavih

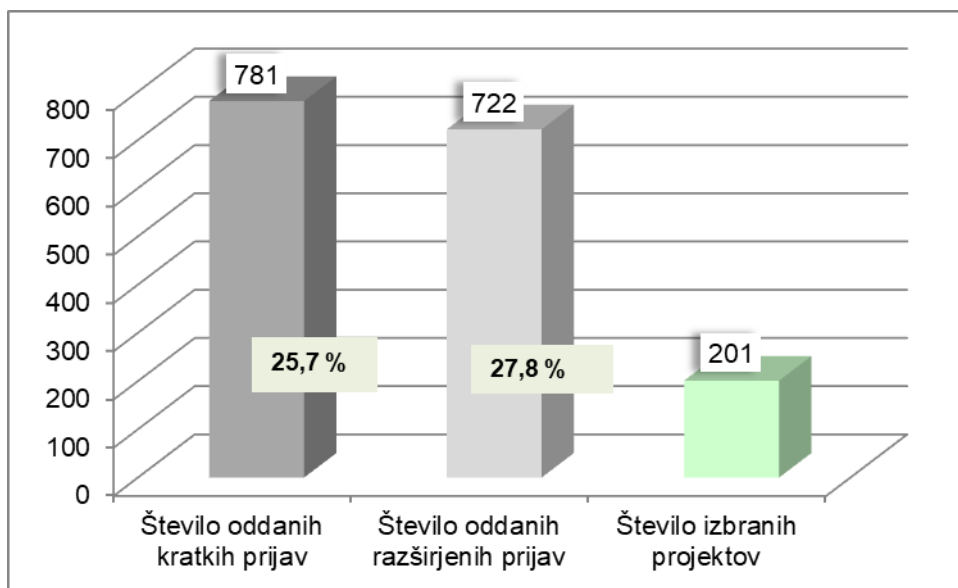
Graf št. 4: Izbrani projekti glede na spol vodje projekta po vedah

5. Odobrene prijave v primerjavi z vsemi prijavi na javni razpis po vedah

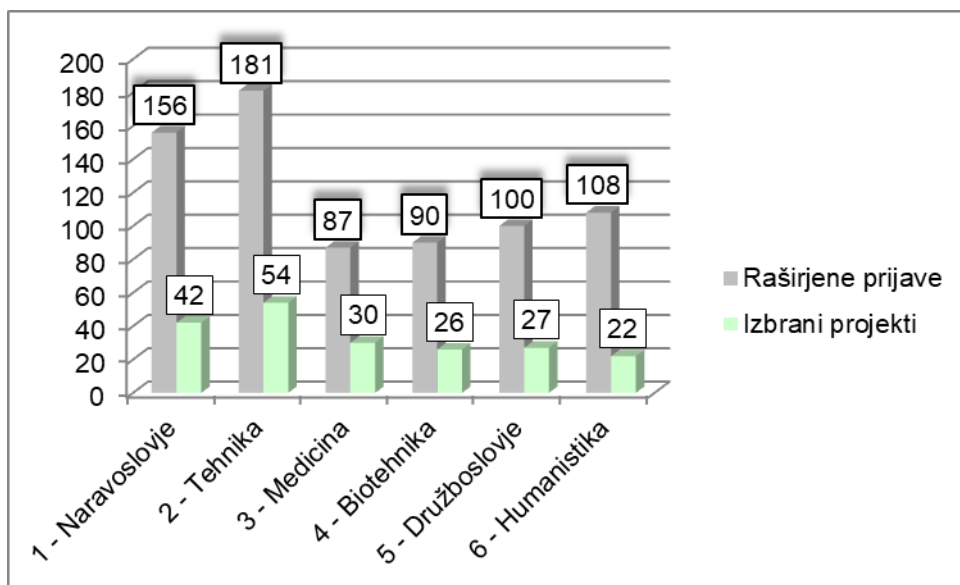
Postopek ocenjevanja v okviru javnega razpisa je bil izveden v eni fazi, in sicer v skladu z določbami pravilnika, ki veljajo za ocenjevanje prijav v II. fazi. Izmed 760 oddanih kratkih prijav, ki so izpolnjevale razpisne pogoje (vseh oddanih kratkih prijav je bilo 781), so prijavitelji (raziskovalne organizacije, v okviru katerih vodje podajo prijavo raziskovalnega projekta) na podlagi poziva za oddajo razširjene prijave oddali 724 prijave, od katerih je bilo na ocenjevalnem panelu obravnavano 722 prijave (pri dveh prijavih sta prijavitelja odstopila). Na javnem razpisu je bilo uspešnih 27,8% prijav, ki so oddale razširjene prijave in bile obravnavane na ocenjevalnem panelu.

Graf št. 5: Uspešnost prijav na javnem razpisu

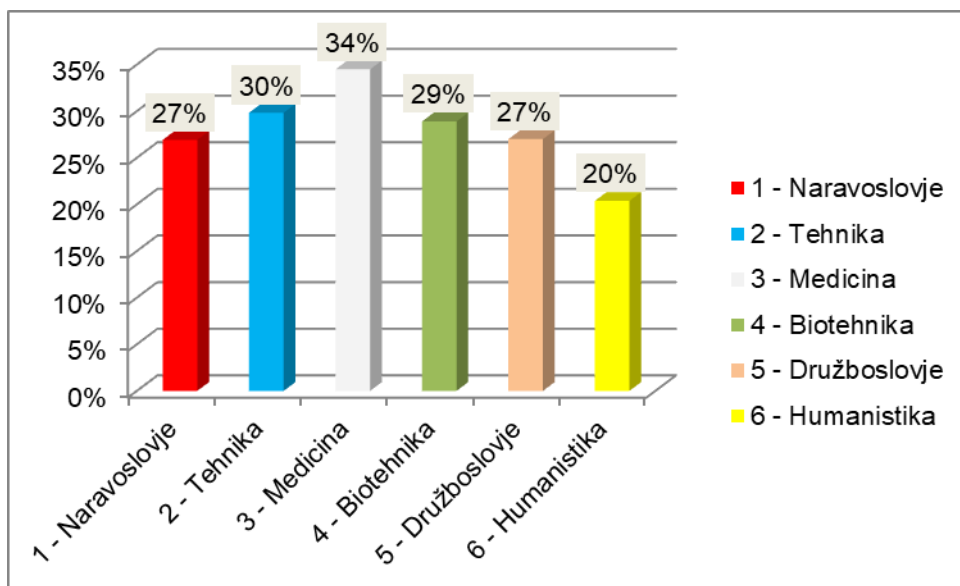

Najmanjši delež izbranih projektov glede na oddane razširjene prijave je bil v okviru humanističnih ved (20%), največji (34%) pa v okviru medicinskih ved (glej grafa št. 6 in 7).

Graf št. 6: Izbrane prijave glede na oddane razširjene prijave na javni razpis – po vedah

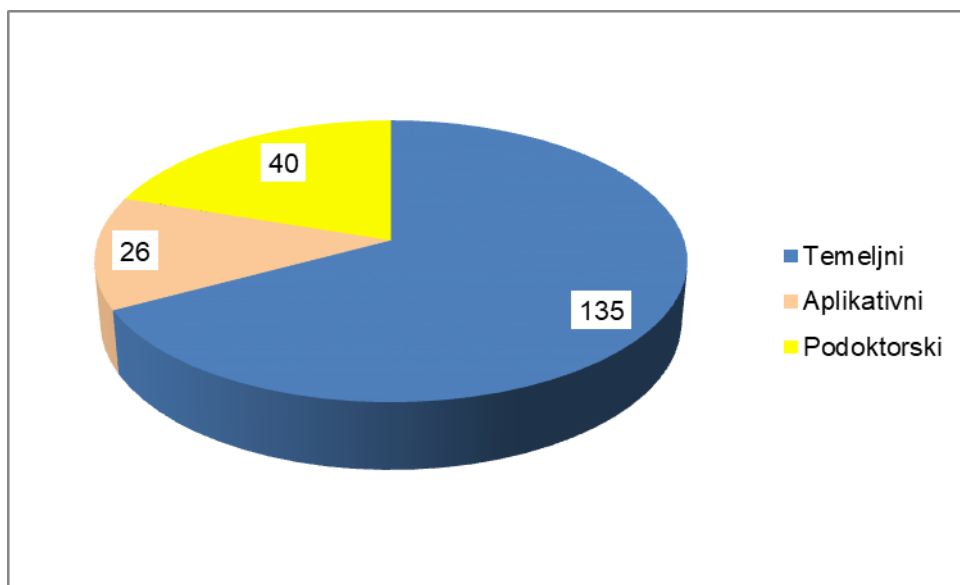
Graf št. 7: Delež izbranih glede na oddane razširjene prijave na javni razpis – po vedah

6. Izbrani projekti glede na tip projekta

Izmed 201 izbranih projektov je bilo največ temeljnih projektov (135). Izbranih aplikativnih projektov je bilo 26, podoktorskih projektov pa 40. (glej graf št. 8)

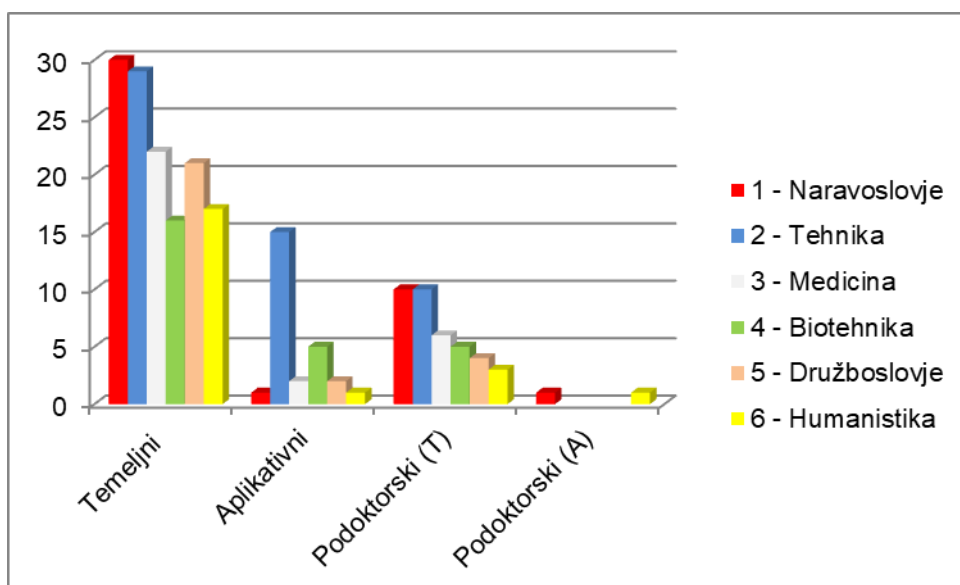
Graf št. 8: Izbrani projekti - po tipih projektov

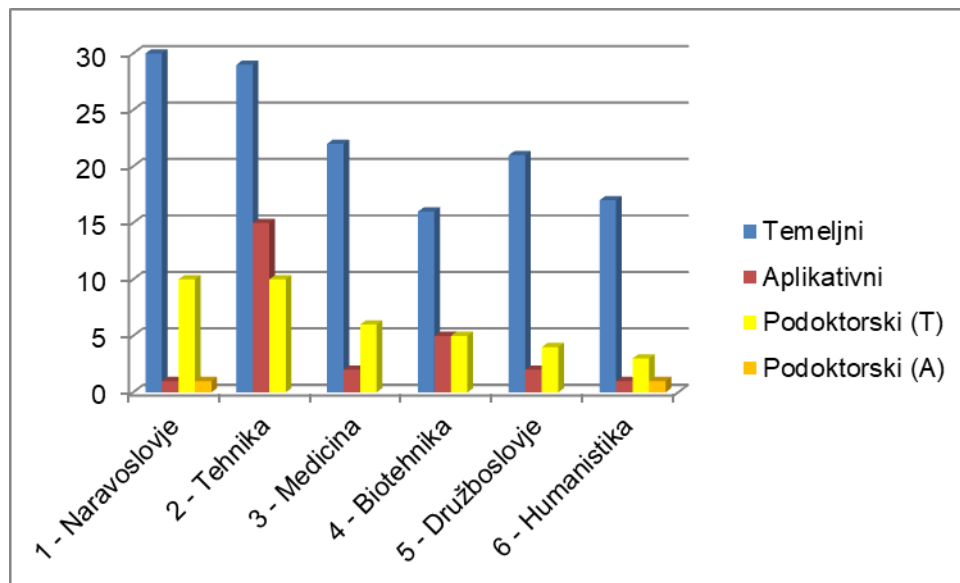
Med izbranimi projekti so bile štiri prijave, kjer so prijavitelji prijavi skupno prijavo s so-prijavitelji na razpisu avstrijske agencije FWF, skladno z določili sporazuma o vodilni agenciji, sklenjenega med FWF in agencijo, medtem ko ni bilo izbranih prijav, kjer je prijavitelj prijavil skupno prijavo s so-prijaviteljem na razpisu madžarske agencije NKFIH.

Javni razpis ni predvideval prijav večjih projektov v vrednosti 200.000 € letno. Iz grafa št. 9 je razvidno, da je bilo največ temeljnih in podoktorskih projektov odobrenih v okviru naravoslovnih in tehniških ved, največ aplikativnih pa v okviru tehniških ved. Na vseh vedah je bilo največ odobrenih temeljnih projektov (glej graf št. 10).

Graf št. 9: Izbrani projekti po tipih projektov – glede na vedo

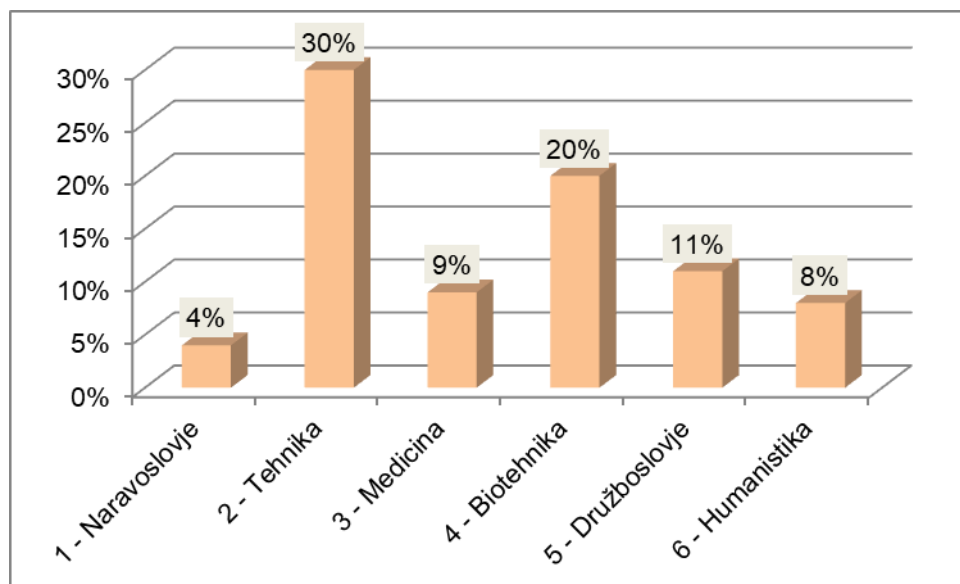
Graf št. 10: Izbrani projekti po vedah projektov – glede na tip projektov

7. Deleži posameznih tipov projektov med izbranimi projekti

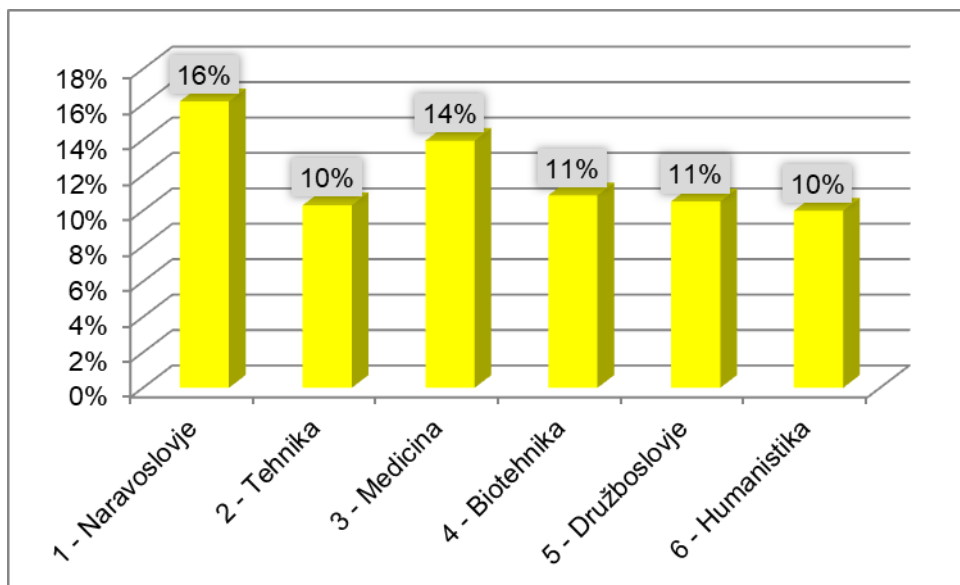
Iz grafa št. 11 je razvidno, da je delež sredstev za aplikativne projekte na tehniških, biotehničnih, družboslovnih in humanističnih vedah dosegel oziroma presegal predvideni delež, ki je bil po vedah sicer različen. V okviru naravoslovnih in medicinskih ved v dosegu predvidenega; na obeh vedah sta bila v financiranje sprejeta edina dva prijavljena projekta na vsaki izmed ved.

Graf št. 11: Delež sredstev, namenjenih za aplikativne projekte – po vedah

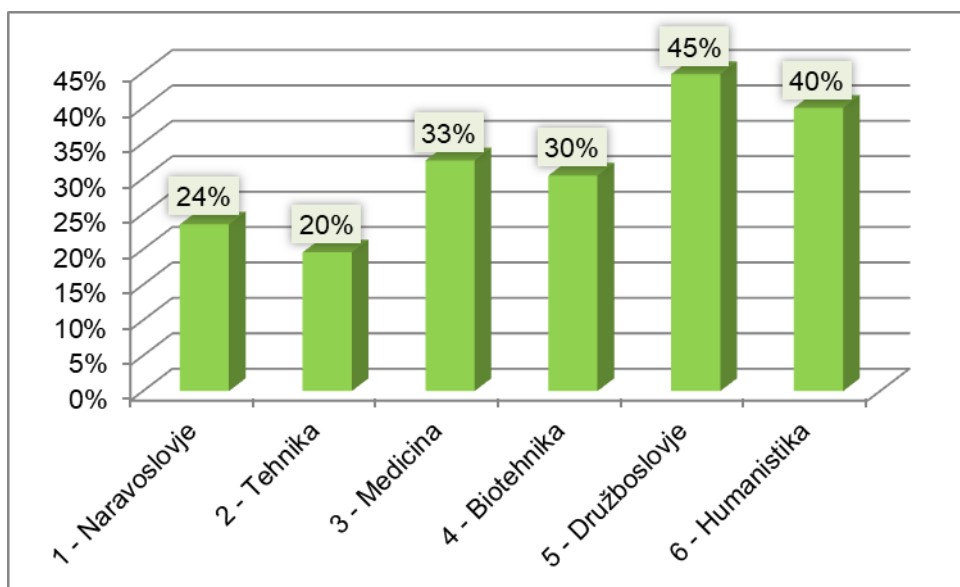
Na področju podoktorskih projektov ugotavljamo, da jih je bilo največ izbranih v okviru naravoslovnih in tehniških ved (glej graf št. 9). Delež sredstev za podoktorske projekte znotraj vsake vede presega 10 % delež med sredstvi za vse projekte v okviru posamezne vede. Največji delež sredstev za podoktorske projekte v primerjavi s sredstvi odobrenih projektov je v okviru naravoslovnih in medicinskih ved (glej graf št. 12).

Graf št. 12: Delež sredstev za podoktorske projekte – po vedah

Tudi v okviru tega javnega razpisa je bila posebna pozornost namenjena projektom, katerih vodje so mlajši doktorji (največ 10 aktivnih let po zagovoru doktorata). Iz grafa št. 13 izhaja, da je bil največji delež sredstev za projekte mlajših doktorjev dosežen v okviru družboslovnih ved (45 %), najnižji pa na tehniških vedah (22 %). V povprečju je bilo za projekte mlajših doktorjev namenjenih kar 29 % sredstev javnega razpisa.

Graf št. 13: Delež sredstev, namenjenih za projekte mlajših doktorjev (10 let po doktoratu) v projektih – po vedah

8. Zaključek

Izvedbo javnega razpisa ocenjujemo kot zelo uspešno. Agencija je:

- prvič izvedla javni razpis na način, da so bili vsi prijavitelji, ki so na podlagi kratke prijave izpolnjevali pogoje, pozvani k oddaji razširjene prijave in izvedla postopek ocenjevanja v eni fazi po pravilih druge faze;

- za vse razširjene prijave pridobila usklajena poročila recenzentov, pripravljena s strani recenzentov – poročevalcev;
- uveljavila izvedbo evalvacijskega postopka s strani recenzentov na portalu agencije.

Že šesti razpis zapored so bili odobreni skupni projekti v sodelovanju z raziskovalci, ki delajo v tujih raziskovalnih organizacijah. Agencija je v postopku javnega razpisa nastopila kot "vodilna agencija", ki je opravila recenzijo projektov, avstrijska agencija (FWF) in madžarska agencija (NKFIH), preko katerih so se prijavi tuji raziskovalci, pa sta upoštevali rezultate ocenjevalnega postopka agencije. Že v javnem razpisu za leto 2020 se je kot sodelujoča agencija pridružila HRZZ (hrvaška agencija), v naslednjih razpisih pa pričakujemo sodelovanje SNSF (švicarska agencija).